

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Mr. E.E. van der Laan, Burgemeester van Amsterdam
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

**Directoraat-Generaal
Vreemdelingenzaken**
Directie Migratiebeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl/bzk

Ons kenmerk
5717481/11

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 1 december 2011
Onderwerp Terugkeer in het vreemdelingenbeleid

Geachte heer Van der Laan,

Op 20 oktober heeft u mij, mede namens de burgemeesters van Den Haag, Rotterdam en Utrecht, een reactie gestuurd op mijn brief aan de Tweede Kamer inzake terugkeer in het Vreemdelingenbeleid van 1 juli jl. In uw brief vraagt u aandacht voor drie onderwerpen. Hierbij ga ik op deze onderwerpen in.

Allereerst vraagt u naar de stand van zaken inzake mijn voorstellen rondom de problematiek dat illegalen geen aangifte durven te doen als zij in Nederland slachtoffer zijn van een misdrijf. Deze problematiek heeft mijn aandacht. Op dit moment kijk ik, samen met andere betrokken ministers waaronder de minister van Veiligheid en Justitie, hoe met het doen van veilige aangifte in de toekomst omgegaan moet worden. Ik verwacht dat ik tijdens de plenaire behandeling in de Tweede Kamer van het wetsvoorstel strafbaarstelling illegaal verblijf op dit punt een nadere uitwerking kan geven.

Daarnaast verzoekt u mij de mogelijkheden voor een regeling inzake 'short medical stay' verder te onderzoeken en uit te werken. Het ontwikkelen van een dergelijke regeling acht ik echter niet noodzakelijk omdat een 'short medical stay' mijn inziens vergelijkbaar is met artikel 64 Vw (uitstel van vertrek). Vreemdelingen die ziek zijn kunnen kosteloos een beroep doen op artikel 64 Vw. Bij toewijzing ervan wordt het vertrek uitgesteld. Voor uitgeprocedeerde asielzoekers is het bovendien mogelijk om al tijdens de procedure toegang tot voorzieningen (opvang) te krijgen. Hiervoor is sinds 1 januari 2010 een speciale procedure in het leven geroepen. Deze procedure is ontwikkeld omdat gemeenten geconfronteerd werden met zieke uitgeprocedeerde asielzoekers die recht hebben op verblijf in Nederland gedurende hun medische procedure maar geen recht hadden op opvangvoorzieningen (de motie Spekman c.s.).

Om in aanmerking te komen voor opvang tijdens de procedure moet de vreemdeling ter onderbouwing van zijn aanvraag zijn medische gegevens overleggen. De procedure hiervoor is als volgt: De vreemdeling moet eerst telefonisch contact opnemen met de IND om de juiste formulieren op te vragen. Daarna moet hij bij zijn behandelend arts de relevante medische gegevens verkrijgen. De medische informatie moet worden opgestuurd naar de IND. Wanneer de IND de relevante medische gegevens ontvangt tezamen met de

overige benodigde documenten, wordt het dossier doorgestuurd naar het Bureau Medische Advisering met het verzoek om medisch advies.

**Directoraat-Generaal
Vreemdelingenzaken**
Directie Migratiebeleid

Tegelijkertijd wordt er voor de vreemdeling een afspraak ingepland voor ongeveer twee weken later voor het indienen van de aanvraag aan het loket. In de tussentijd beoordeelt BMA of het dossier compleet is en wordt, in gevallen waarin dit mogelijk is, het advies opgemaakt. Wanneer de vreemdeling zijn aanvraag aan het loket indient, kan in sommige gevallen direct een beschikking op de aanvraag worden uitgereikt. Wanneer het advies nog niet gereed is zal artikel 64 Vw worden toegekend en opvang worden verleend, totdat BMA het advies opgesteld heeft en de IND een beslissing kan nemen op de aanvraag. Het BMA beantwoordt in het advies ook de vraag of de vreemdeling in staat is om te reizen en zo ja, onder welke voorwaarden. Een speciaal daarvoor ingerichte afdeling van de Dienst Terugkeer en Vertrek regelt alle reisvoorwaarden voordat tot uitzetting wordt overgegaan. Als de reisvoorwaarden niet kunnen worden vervuld, zal de uitzetting niet doorgaan en kan aan de IND opnieuw worden gevraagd artikel 64 Vw of buiten schuld medisch te toetsen. Overigens is tijdens de begrotingsbehandeling door het lid Spekman gesteld dat de procedure niet goed zou lopen. Ik heb daarom toegezegd hier nog eens naar te kijken en waar mogelijk de procedure te verbeteren.

Datum
1 december 2011

Ons kenmerk
5717481/11

Tot slot nodigt u mij uit om de mogelijkheden tot verdere samenwerking met gemeenten en lokale maatschappelijke organisaties bij terugkeerinitiatieven te onderzoeken. Reeds geruime tijd werkt de Nederlandse overheid samen met lokale overheden en het maatschappelijk middenveld op diverse terreinen van het migratiebeleid. Terugkeer is hierop geen uitzondering. Ik wil u hierbij wijzen op het toenmalige Randstad Return Initiative project. Dit project is ontstaan uit een project van de Pauluskerk in Rotterdam dat zag op de terugkeer van illegale vreemdelingen uit de Kaukasus. Binnen dat project werd gewerkt met personen met dezelfde culturele achtergrond als de illegalen. Het project was zo succesvol dat de gemeenten Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Amsterdam in samenwerking met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) een projectvoorstel hebben ingediend bij de toenmalige minister voor Vreemdelingenzaken om de werkwijze in de Pauluskerk in de gehele G4 op te zetten.

Dit project is met middelen van het ministerie en uit de Europese Migratiefondsen uitgevoerd. De aanpak bleek ook buiten Rotterdam aan te slaan en heeft er voor gezorgd dat een behoorlijk aantal illegalen uit de G4 zijn teruggekeerd naar het land van herkomst. Vanwege het succes van dit Randstad Return Initiative is ook de opvolger van dit project gefinancierd. Inmiddels is het gebruik van de zogenoemde Native Counsellors onderdeel geworden van de reguliere werkwijze van IOM en worden zij in meerdere steden in Nederland ingezet om de terugkeer van illegalen te bevorderen.

Op dit moment wordt onder meer met gemeenten en maatschappelijke organisaties samengewerkt in het kader van de ontwikkeling van alternatieven voor vreemdelingenbewaring. Zo is het departement in gesprek met Kerk in Actie, de gemeente Amsterdam en de stichting Bridge to Better.

Verder wil ik in dit kader nog de nieuwe beleidsregels noemen met betrekking tot zelfstandige terugkeer en (duurzame) herintegratie van uitgeprocedeerde asielzoekers, die op korte termijn zullen worden gepubliceerd. Binnen deze beleidsregels kunnen organisaties uit het maatschappelijk middenveld, maar ook lokale overheden projecten indienen om uitgeprocedeerde asielzoekers, die willen terugkeren naar het land van herkomst, te ondersteunen. Het kan hierbij gaan om financiële ondersteuning en ondersteuning in natura. Ik nodig u van harte uit om van deze mogelijkheden gebruik te maken.

**Directoraat-Generaal
Vreemdelingenzaken**
Directie Migratiebeleid

Datum
1 december 2011

Ons kenmerk
5717481/11

Hoogachtend,
De minister voor Immigratie en Asiel,

G.E.M. Leers